

Ú T M U T A T Ó

ÓVODAPEDAGÓGUS SZAK

SZAKMAI GYAKORLATÁHOZ

4. félév

tanegységek:

1. Egyéni gyakorlat

Óvodai tevékenységek önálló irányítása –Ének-zene, énekesjátékok, gyermektánc

Óvodai tevékenységek önálló irányítása – Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka

2. Óvodai tevékenységek és interakciók elemzése 3. (csoportos szakmai gyakorlat)

2018. január 22.

Kedves Óvodapedagógus Hallgató!

Ebben a dokumentumban megtalálja a tudnivalókat, bemutatjuk a tanegységek leírásait, benne a tantárgyi követelményeket.

Kérjük, figyelmesen olvassa a következő oldalakat, melyek – többek között – az alábbi fontos információkat tartalmazzák a szakmai gyakorlattal kapcsolatban:

- mikor és hogyan kell megjelennie a gyakorlólóhelyen,
- kinél kell jelentkeznie megérkezésekor,
- mit kell magával hoznia,

- milyen feladatokat kell elvégeznie,
- hogyan igazoltassa gyakorlatát,
- mi a teendője, ha betegség miatt nem tud részt venni a gyakorlaton.

Kívánunk Önnek hasznos szakmai tapasztalatszerzést! Reméljük, hogy az óvodáról és az óvodapedagógusi tevékenységekről számos ismerettel, élménnyel gazdagodik a félév tantárgyaiban!

Kedves Mentor Óvodapedagógus!

Ebben a félévben – Mentor Óvodapedagógus - Önök is részt vesznek az óvodapedagógus hallgatók 4. félévi szakmai gyakorlati képzésének folyamatában. A sokrétű képzési feladatot útmutatóval segítjük, amely információkat tartalmaz a félév szakmai gyakorlatával kapcsolatban.

Kérjük, hogy az útmutatóban leírtak alapján szervezzék, irányítsák a hallgatók munkáját.

Ha az információkon kívül bármilyen kérdésük felmerül, tisztelettel állnak rendelkezésükre a gyakorlatvezető oktatók:

Eszterházy Károly Egyetem, Eger

Bocsiné Percze Andrea

bocsine.andrea@uni-eszterhazy.hu

+36-30-7428-997

Eszterházy Károly Egyetem Comenius Campus, Sárospatak

Lívják Emília

livjak.emilia@uni-eszterhazy.hu

+ 36-30-9982-528

Eszterházy Károly Egyetem Jászberényi Campus, Jászberény

Kisné dr. Bernhardt Renáta

bernhardt.renata@uni-eszterhazy.hu

+36-57-502-468, +36-30-2317861

1. Általános tudnivalók, irányelvek

- Az *Útmutató* az egyetemi/campus honlapon olvasható, illetve onnan letölthető, nyomtatható. Az *Útmutató mellékletei*, valamint az adott karon érvényes előírások (amennyiben lesznek ilyenek) megtalálhatók a campus honlapján. Itt elérhetőek a gyakorlati hétre vonatkozó feladatok, feladatsorok és egyéb űrlapok (jelenléti ívek, értékelőlapok/igazolások, stb.).
- A gyakorlatot az *Útmutatóban* rögzített módon kell teljesíteni.
- A szakmai gyakorlati tantárgy vezetője az *egyéni gyakorlat esetében a mentor óvodapedagógus*, a *csoportos gyakorlat esetén a gyakorlatvezető oktatók*. Ők segítik a hallgatók szakmai gyakorlatát, ellenőrzik és értékelik a feladatok, követelmények, elvárások teljesítését, ellenőrzik a jelenléteket és a megjelenés módját. A szakvezetők illetve a gyakorlatvezető főiskolai oktatók vezetik a szakmai gyakorlatok (jelenléteket, részeredmények) összesítő jegyzékét is.
- A hallgatók gyakorlati képzésre történő beosztását az adott tanegység óvodai gyakorlataért felelős gyakorlatvezető oktató / óvoda vezetője készíti el. Az egyes hallgatókra vonatkozó konkrét beosztást ők közlik.
- Az óvodai gyakorlat megkezdésének feltétele az egészségügyi alkalmasság, melyről szóló orvosi igazolást, eu. kiskönyvet minden gyakorlati félév elején a gyakorlatvezető oktatónak / mentor óvodapedagógusnak kell bemutatnia.
- A jelenléteket a TVSZ szabályozza https://uni-eszterhazy.hu/public/uploads/hkr-augusztus_59acfd1f1a832.pdf . A hallgató az egyéni és csoportos gyakorlatról nem hiányozhat. Amennyiben betegség miatt nem tud megjelenni, távolmaradását legkésőbb a hiányzás napján 7.30-ig jeleznie kell a tantárgy vezetőjének. A hiányzásáról szóló orvosi igazolást a következő heti gyakorlati napon be kell mutatnia. A gyakorlat pótlására igazolt hiányzás esetén a gyakorlatvezető oktatóval / mentor óvodapedagógussal egyeztetve, a szorgalmi időszakban előre szervezett időpontban van lehetősége.
- A hallgatótól elvárjuk, hogy a gyakorlaton az alkalomhoz illő ruházatban jelenjen meg. Magatartását, megjelenését illetően köteles betartani a gyakorlati hely házirendjében foglaltakat.
- Általános követelmény a szabad mozgást lehetővé tevő, a munkavégzéshez alkalmas, kulturált öltözék, zárt cipő viselése, a megfelelő derékmagasságú nadrág, a köldököt takaró blúz, a szolid és biztonságos ékszervelet; testékszerek, műkörmök és az erős smink mellőzése. A megjelenésre vonatkozó előírások betartását a tantárgy vezetője ellenőrzi. Amennyiben a hallgató megjelenése nem az előírásoknak megfelelő, a gyakorlati napon nem vehet részt.
- A gyakorlatokon kezdés előtt 15 perccel kell megjelennie, kezdésre már átöltözve (kényelmes ruházat, váltócipő) a csoportszobában kell lennie.
- A szakmai gyakorlat ideje alatt *szakmai dokumentációt* vezessen a megadott feladatsor alapján, a mentor óvodapedagógus instrukciói, iránymutatásai szerint.

- A csoportos gyakorlat során a barátkozó szándékú kisgyermek figyelmét az érintett hallgató finoman vezesse vissza a csoport tevékenységéhez.
- A hallgatók csoportszobában történő étkezése pedagógiai és higiénés okok miatt semmilyen formában nem megengedett.
- A levelező tagozatos hallgatók feladatai és kötelezettségei megegyeznek a nappali képzésben résztvevőkével, az előírt összes óraszám is azonos a felsőoktatási törvény szerinti KKK útmutatási alapján.
- A szakmai gyakorlaton vezetett, és a hallgató által átdolgozott szakmai dokumentáció a hallgató **portfóliójának** a része. A kurzus végén a gyakorlatvezető oktatók ellenőrzik, hogy a hallgatók az anyagot Word dokumentumban elektronikus mappában tárolják.
- A gyakorlatvezető oktatók a *záró minősítést* a szorgalmi időszak végén, a szabályzatban előírt határidőig bejegyzik a nyilvántartó rendszerbe (NEPTUN).

A gyakorlati képzés átfogó célja:

Az óvodapedagógus hivatásra való felkészítés, a szakképzési és kimeneti követelmények szerinti szakmai kompetenciák kialakítása, elmélyítése. Ismereteket és élményeket nyújtani az egyes intézmények eltérő és hasonló vonásairól, a gyermekekkel való bánásmódról, az óvoda intézménye és a család kapcsolatáról, a felnőtt és a gyermek viszonyáról. A gyakorlati képzés fejleszti azokat a jártasságokat, készségeket és képességeket, amelyek alkalmassá teszik a hallgatót a 3-7 éves korú gyermekek gondozására, nevelésére. A gyakorlatok során elvégzett feladatok segítik az elméleti ismeretek mélyülését, és megalapozzák a végzés utáni szakmai munkát valamint a további tanulmányokat.

Eljárás levelező tagozaton:

- a) a hallgató a szakmai egyéni gyakorlatát – a szabályoknak megfelelően – a mentor óvodapedagógus vezetésével a saját maga által választott külső gyakorló helyszínen végzi el
- b) a hallgató a szakmai csoportos gyakorlatát a gyakorlatvezető oktató vezetésével és az oktató által kijelölt helyszínen végzi el - a szabályoknak megfelelően, a mintatantervben szereplő csoportos gyakorlat óraszámának legalább az 1/3-át kell letölteniük, amely campusonként változhat-
- c) **tantárgyanként** – külön egyéni és csoportos – elkészíti a Pedagógiai naplóját, melyet, nyomtatott vagy elektronikus formában – a gyakorlatvezető oktatóval egyeztetve - a mellékletekkel együtt (jelenléti összesítő, értékelő lapok stb.) értékelésre átadják a gyakorlatvezető oktátónak, az általa meghatározott időpontig.

2. Az óvodapedagógus szak gyakorlati képzési rendszere
(aktuális tanegységek)

Szakmai gyakorlat (a szak KKK-ja vonatkozó pontja alapján):										
Csoportos gyakorlat - Bevezetés az óvodai gyakorlatba <i>Dr. Kissné dr. Gombos Katalin</i>	5 nap (30 óra) gyj								1	gyj
Egyéni gyakorlat- Megfigyelés, bekapcsolódás az óvodai életbe – Játéktevékenység <i>Dr. Kissné dr. Gombos Katalin</i>		10 nap (60 óra) gyj							2	gyj
Csoportos gyakorlat - Óvodai interakciók elemzése 1. <i>Dr. Kissné dr. Gombos Katalin</i>		45 gy							2	gyj
Egyéni gyakorlat - Óvodai tevékenységek önálló irányítása – Mese, vers <i>Dr. Kissné dr. Gombos Katalin</i>			10 nap (60 óra) gy						2	gyj
Csoportos gyakorlat - Óvodai interakciók elemzése 2. <i>Dr. Kissné dr. Gombos Katalin</i>			45 gy						2	gyj

Egyéni gyakorlat - Óvodai tevékenységek önálló irányítása – Ének-zene, énekesjátékok, gyermektánc Óvodai tevékenységek önálló irányítása – Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka <i>Dr. Kissné dr. Gombos Katalin</i>				10 nap (60 óra) gy					4	gyj
Csoportos gyakorlat - Óvodai interakciók elemzése 3. <i>Gál Judit</i>				45 óra gy					2	gyj
Egyéni gyakorlat - Óvodai tevékenységek önálló irányítása – Külső világ tevékeny megismerése Óvodai tevékenységek önálló irányítása – Mozgás <i>Dr. Kissné dr. Gombos Katalin</i>					10 nap (60 óra) gy				4	gyj
Csoportos gyakorlat - Óvodai interakciók elemzése 4. <i>Gál Judit</i>					45 óra gy				2	gyj
Külső komplex szakmai gyakorlat <i>Gál Judit</i>						8 hét 240óra gy			9	gyj

3. A félév tanegység leírásai

Tantárgy neve: Egyéni gyakorlat Óvodai tevékenységek önálló irányítása – Ének-zene, énekes játékok, gyermektánc Óvodai tevékenységek önálló irányítása – Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka	Kreditszáma: 4
A tanórátípusa: gyakorlat és száma: 60 óra (10 nap)	
A számonkérés módja: gyakorlati jegy	
A tantárgy tantervi helye: 4. félév	
Előtanulmányi feltételek: Ének-zenei nevelés – Módszertan; Vizuális nevelés és módszertana, Egyéni gyakorlat - Óvodai tevékenységek önálló irányítása – Mese, vers	
Tantárgyleírás:	
A tantárgy célja: A módszertani stúdiumokon szerzett ismeretek alkalmazása az óvodai gyakorlat során ének-zene, énekes játék, gyermektánc és a rajzolás, festés, mintázás, kézimunka nevelési területeken Komplex mese-vers és ének-zene, énekes játék gyermektánc valamint a rajzolás, festés, mintázás, kézimunka tevékenység tervezése, vezetése, elemzése. Az óvodai nevelőmunka folyamatának tudatos megfigyelése. Az óvodai gondozási feladatok önálló elvégzése, irányítása. Játékidő tervezése, szervezése irányítása. A szülővel történő kapcsolattartás formáinak megfigyelése. Az önismeret, és a saját tevékenység elméleti ismereteken alapuló kritikus elemzésének fejlesztése, a hospitálási napló készítésének megismerése.	
A tantárgy tartalma: <ul style="list-style-type: none"> • Az óvodapedagógus gondozási-nevelői munkájának megfigyelése és egyre önállóbb részvétel a gyermekcsoport körüli gondozási, nevelési és szervezési feladatokban • Az ének-zene, énekes játék, gyermektánc tevékenységek szervezéséhez, vezetéséhez szükséges módszertani ismeretek gyakorlatban történő elsajátítása; különös tekintettel a zenei készségfejlesztő játékokra, énekes-dalosságokra, gyermektáncra. Tervezett tevékenységek levezetése. • A rajzolás, festés, mintázás, kézimunka tevékenységek szervezéséhez, vezetéséhez szükséges módszer-	

tani ismeretek gyakorlatban történő elsajátítása. tervezett tevékenységek levezetése.

- A mese-vers tevékenységek szervezéséhez, vezetéséhez szükséges módszertani-gyakorlati ismeretek bővítése
- A hallgató megfigyeléseit, tapasztalatait - pedagógiai, pszichológiai és módszertani szempontok alapján - a Pedagógiai naplóban rögzítse, elemezze, törekedjen a megfelelő szakmai nyelvezet és kifejezőskultúra használatára, értékelje nevelőmunkáját.

Kialakítandó Kompetenciák:

Tudás:

- ismeri az óvodás korú gyermek személyiségének fejlődési sajátosságait, illetve a személyiség fejlődéséhez szükséges feltételeket,
- ismeri az óvodai nevelésben alkalmazható tervezés különböző szintjeit különös tekintettel az ének-zenei és a rajzolás, festés, mintázás, kézimunka nevelési területeken
- ismeri az élményszerű óvodai életmódszervezés lehetőségeit,
- tisztában van a játéktevékenység gyermeki fejlődésben betöltött meghatározó szerepével
- ismeri az anyanyelvi nevelés, a játék tevékenységekhez szükséges módszereket.

Képesség:

- rendelkezik gyermekközpontú szemlélettel, játszóképességgel,
- helyesen alkalmazza megszerzett pedagógiai, pszichológiai, módszertani ismereteit az óvodai nevelés gyakorlatában
- a 3-6-7 éves gyermek, gyermekcsoport életkori jellemzőinek és egyéni sajátosságainak ismeretében határozza meg és választja ki a megfelelő nevelési célokat, feladatokat, tartalmakat. Képes differenciált irányításra-facilitálásra, elemzésre, értékelésre
- megfigyeli a 3-6-7- éves gyermek személyiségének képességstruktúrájának sajátosságait.

Attitűd:

- elkötelezett az óvodai gyermekcsoportok tapasztalatainak, ismereteinek bővítését segítő módszerek, tevékenység iránt
- igénye van az óvodai nevelési folyamat több szempontú elemzésére - értékelésére
- igénye van a szakmai együttműködésre a gyerekek nevelésében, gondozásában; a teammunkához szükséges kooperációra.

Autonómia és felelősség:

- felelősséget vállal a rábízott 3-6-7 éves gyermekekért, gyermekcsoportokért, az óvodai intézményben végzett tevékenységéért
- felelősséget vállal az óvodai nevelési folyamat tervezése során hozott döntéseiért és pedagógiai tevékenységének következményeiért

- gyakorlatai során szerzett tapasztalatai alapján reflektív óvodapedagógusként szakmai fejlődésének tudatos irányítója.

A **3-5** legfontosabb *kötelező*, illetve *ajánlott irodalom* (jegyeze, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)

Kötelező irodalom:

- Forrai Katalin: Ének az óvodában. Editio, Musica Zeneműkiadó Kft. Bp., 2013 ISBN: 978-963-3307-60-1
- Horváthné Csapucha Klára: Kreativitásfejlesztés játékosan. Vizuális technikák gyakorlati útmutatója. Flaccus Kiadó Bp., 2007 ISBN 978-963-9412-55-2

Ajánlott irodalom:

- Komáromi Lajosné: Játékos Zenebona. NOVUM Könyvkiadó Kft. 2012 ISBN 978-615-5029-22-6
- Az én nagy barkácskönyvem. Minden évszakra. A legjobb ötletek kis ezermestereknek. (Szerk.: Jutsh Szilvia) Holló és Társa Könyvkiadó Kaposvár, 2000 ISBN 963-9305-88x

Tantárgy felelőse (név, beosztás, tud. fokozat): Dr. Kissné dr. Gombos Katalin PhD, adjunktus

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k): Gál Judit mesteroktató

Tantárgy neve: Csoportos gyakorlat - Óvodai interakciók elemzése 3.	Kreditszáma: 2
--	-----------------------

A tanóra típusa: **gyak.** és száma: **45 óra /félév**
 ha nem magyarul oktatják a tárgyat, akkor a nyelve: **magyar**

A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb): **gyakorlati jegy**

A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): **4.**

Előtanulmányi feltételek (ha vannak): **Ének-zenei nevelés – Módszertan; Vizuális nevelés és módszertana, Csoportos gyakorlat - Óvodai interakciók elemzése 2.**

Tantárgyleírás

A tantárgy célja:

- az egyéni gyakorlatot teljesítő hallgató tevékenységének, valamint a gyermek-óvodapedagógus kapcsolatnak a megfigyelése,
- az *Ének, zene, énekes játék, gyermektánc* és a *Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka* főtevékenység megfigyelése,
- az élményt nyújtó közös ének-zenei tevékenység megfigyelése az óvodában,
- az óvodai ének-zenei nevelés, zenei képességfejlesztés megfigyelése,
- az ábrázoló-kifejező tevékenység megfigyelése az óvodában,
- az óvodában alkalmazható képzőművészeti technikák, eljárások megfigyelése,
- a gyermeki játéksituációk elemzése,
- az óvodás gyermek (kognitív, szociális, motoros, verbális) képességeinek a megfigyelése.

A tantárgy tartalma:

- a gyermek zenei képességeinek és zenei kreativitása alakításának elemzése,
- népdalok éneklése, hallgatása, gyermekdalok és népi gyermekjátékok, néphagyományok megismertetése, a megismertetés módszertani elemzése,
- az éneklés-zenélés a gyermek mindennapi tevékenysége, annak tervezésének módszertani elemzése,
- a gyermekek tér-forma- és színeképzeinek gazdagodása, képi gondolkodásuk fejlődése, esztétikai érzékenysége, szép iránti nyitottsága, igényességük alakítása, és mindezek módszertani fejlesztésének ismerete, elemzése,
- a gyermeki élmény és fantáziavilág gazdagodásának és annak képi kifejezésének elősegítése, módszertani példák elemzésének szempontrendszerének ismerete,
- speciális pedagógiai képességek a gyakorlatban - megfigyelési szempontok ismerete.

Kialakítandó kompetenciák:

Tudás:

- értelmezni tudja a gyermeki fejlődés és az óvodai nevelés szociokulturális beágyazottságát, annak hatását a pedagógiai folyamatra,
- ismeri az óvodás korú gyermek személyiségének fejlődési sajátosságait, illetve a személyiség fejlődéséhez szükséges feltételeket,
- ismeri az óvodai nevelésben alkalmazható tervezés különböző szintjeit különös tekintettel az ének-zenei és a rajzolás, festés, mintázás, kézimunka nevelési területeken
- ismeri az élményszerű óvodai életmódszervezés lehetőségeit,
- tisztában van a játéktevékenység gyermeki fejlődésben betöltött meghatározó szerepével,
- ismeri az anyanyelvi nevelés, a játék tevékenységekhez szükséges módszereket.

Képesség:

- a 3–6-7 éves gyermek és a gyermekcsoport életkori jellemzőinek és egyéni sajátosságainak ismeretében

meghatározza és kiválasztja a megfelelő nevelési, fejlesztési célokat, feladatokat és tartalmakat, képes a pedagógiai folyamat differenciált irányítására-facilitálására, elemzésére és értékelésére,

- megfigyeli, feltérképezi és rögzíti a 3–6-7 éves gyermek személyiségének, képességstruktúrájának sajátosságait, és a gyermeket körülvevő családi közeg szociokulturális meghatározóit.

Attitűd:

- elfogadja, hogy az óvodai nevelés gyermekközpontú, befogadó, az óvodai nevelésben alkalmazott pedagógiai hatásoknak a gyermek személyiségéhez kell igazodniuk,
- igénye van az óvodai nevelési folyamat több szempontú elemzésére-értékelésére, és az eredmények tükrében a jövőbeni tervek és tevékenységek átgondolására, módosítására,
- nyitott az újabb hazai és nemzetközi neveléstudományi kutatási eredmények, módszertani innovációk megismerésére és alkalmazására.

Autonómia és felelősség:

- felelősséget vállal a rábízott 3-6-7 éves gyermekekért, gyermekcsoportokért, az óvodai intézményben végzett tevékenységéért,
- felelősséget vállal az óvodai nevelési folyamat tervezése során hozott döntéseiért és pedagógiai tevékenységének következményeiért,
- megfigyelései során szerzett tapasztalatai alapján reflektív óvodapedagógusként szakmai fejlődésének tudatos irányítója.

Kötelező irodalom:

- *Óvodai Nevelési Országos Alapprogram*
- *Az óvoda helyi nevelési programja*
- *Az Óvodai nevelés* című folyóirat aktuális, vonatkozó írásai

Ajánlott irodalom:

- Beke Mária: *Játék természetes anyagokkal*. Magyar Könyvklub, Bp. 2001. ISBN: 9789637304842
- Komáromi Lajosné: *Játékos zenebona*. Novum Könyvklub, Nyíregyháza, 2012. ISBN 978-6155029226

Tantárgy felelőse (név, beosztás, tud. fokozat): Gál Judit mesteroktató

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k): Gál Judit mesteroktató

4. A gyakorlati idő feladatai, megfigyelési szempontjai

4.1. A tantárgy neve: Egyéni gyakorlat

**Óvodai tevékenységek önálló irányítása –Ének-zene, énekesjátékok, gyermektánc ; Óvodai tevékenységek önálló irányítása –
Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka
4. félév**

A hallgató feladata gyakorlatot megelőzően:

- Olvassa el az óvoda vagy a fenntartó honlapján az *óvoda Pedagógiai Programját*.
Tanulmányozza az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramját, különösen az alábbi fejezeteket: Az óvodai élet megszervezése, Az óvodai élet tevékenységi formái és az óvodapedagógus feladatai fejezetből: „Ének, zene, énekes játék, gyermektánc” és „Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka”, „Munka jellegű tevékenységek”, „Tevékenységekben megvalósuló tanulás”.
- *Az előző félév gyakorlati tapasztalatainak rövid összegzése írásban.*
- *„Mit várok a IV. félévtől?” címmel elvárások megfogalmazása, továbbá IV. félévre fejlődési terv készítése.*

1. hét

- **Tanulmányozza a csoportnaplót** (különösen: nevelési terv, csoport szokás és szabályrendszere, a gyakorlati időszakra eső tematikus terv).
- **Az első két napon ismerkedjen** a gyermekekkel, fokozatosan **kapcsolódjon be** a gondozási tevékenységekbe és a játékba, **szervezze és irányítsa** a munkajellegű tevékenységeket. Használja ki **a lehetőséget a spontán mesélésre verselésre.**
- **Mindennapos egészségfejlesztő mozgás tervezése, vezetése** a gyakorlat 4. és 5. napján.
- Jegyezze le **az udvari játék** során használt mozgásfejlesztő eszközöket! Írjon a gyermekek szabad levegőn töltött idejéről, játékukról!
- Az óvodapedagógus által tervezett, **szervezett és irányított tevékenységek** (Ének, zene, énekes játék, gyermektánc és Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka, mint fő tevékenység) megfigyelése és ez alapján hospitálási napló készítése.

Ezzel kapcsolatos elvárás: 2 hasábos legyen, az első hasábra a látott tevékenység leírása kerüljön, a második hasáb tartalma pedig a következő: szervezési feladatok, módszerek, eszközök, differenciálás a tapasztalatszerzési, ismeretszerzési és tanulási folyamatban, illetve az tanult módszertani követelmények alapján)

- **5. napra készítse el és mutassa be a 2. hét „tématervét” és a mentorral történő előzetes egyeztetés alapján a hétfői tevékenységek tervét.**

Tervezési feladat a második hétre - a tervek elkészítésének határidejét a mentor óvodapedagógussal kell egyeztetni -

- Tématerv (1 db)
- Játékterv (1 db továbbfejlesztéssel az előző félévhez hasonlóan)
- Gondozási terv (1 db)
- Mindennapos mozgás tervei (legalább 2db legyen)
- Tevékenységek tervei (3db, részletes, 3 hasábos terv szükséges))

2. hét

Feladat: Játék; Gondozás; Mindennapos mozgás; Ének, zene, énekes játék, gyermektánc; Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka, Verselés, mesélés tervezése, szervezése, irányítása.

- **A hét folyamán a gondozási terve alapján egyre nagyobb önállósággal vegyen részt a gondozási teendők ellátásában.**
- **Napról napra egyre bátrabban kapcsolódjon be a játszócsoportok játékába, továbbá terve alapján vezessen játék tevékenységet!**
- Minden nap jegyezze le a tapasztalatait, készítsen rövid önreflexiót (óvodapedagógusi attitűd, a gyermekek egymáshoz való viszonya, konfliktus-helyzet megoldása, tevékenységek szervezése, irányítása, vezetése stb.)!
- A délelőtti folyamán (szabad játék, egyéb tevékenységek) a mentor óvodapedagógus útmutatása szerint spontán helyzetben / tevékenységhez kapcsolódóan énekeljen, zenéljen a gyermekeknek!
- **A hét minden napján vezesse a *mindennapos egészségfejlesztő mozgást!***

- Készítsen összegző reflexiót a két hetes egyéni gyakorlatát illetően (a tervezőmunka és a megvalósítás minőségének értékelése, kapcsolat a gyermekekkel stb.)!

Megjegyzés:

- Tevékenységekben jelenjen meg (tervezésben és gyakorlatban egyaránt) komplex készség-, képességfejlesztés.
- Lehetőség szerint IKT eszközök használatának beépítése.
- A terveket minden esetben a mentorral kell egyeztetni és jóváhagyatni.
- Lehetőség szerint vegyen részt szülői értekezleten és/vagy fogadó órán.

4.2. A tantárgy neve: Csoportos gyakorlat - Óvodai interakciók elemzése 3. 4. félév

A hallgató feladata gyakorlatot megelőzően:

- Olvassa el az óvoda vagy a fenntartó honlapján az *óvoda Pedagógiai Programját*.
Tanulmányozza az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramját, különösen az alábbi fejezeteket: Az óvodai élet megszervezése, Az óvodai élet tevékenységi formái és az óvodapedagógus feladatai fejezetből: „Ének, zene, énekes játék, gyermektánc” és „Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka”, „Munka jellegű tevékenységek”, „Tevékenységekben megvalósuló tanulás”.

A Pedagógiai napló felépítése és tartalma megegyezik az egyéni gyakorlaton elkészítendő pedagógiai naplóval, amelyben a megfigyelési szempontok részletes kifejtésre kerülnek.

- Az óvodapedagógus hogyan valósította meg a differenciált bánásmódot a megfigyelt időszakban?
Megvalósult-e és ha igen hogyan a gyermekek cselekvő gondolkodtatása?
Gyűjtse össze, hogy a „Rajzolás, festés, mintázás és kézimunka” tevékenység során milyen szabályokat követnek önként a gyermekek, melyek azok, amelyeket az óvodapedagógus kérésére, felszólítására, ill. melyek azok, amelyek szóbeli kérésre sem működnek?

- Milyen párhuzamosan végzett tevékenységeket figyelt meg a gyermekcsoportban?
Milyen szervezési feladatokat végzett az óvodapedagógus az „Ének, zene, énekesjátékok, gyermektánc” tevékenység során (hely, téralakítás, tér és eszközválasztás...)?
Milyen hallás és/vagy ritmusfejlesztő játékokat alkalmazott az „Ének, zene, énekesjátékok, gyermektánc” tevékenység során?
- Figyelje meg a konfliktusok kialakulását! Mi volt a konfliktus oka, hogyan oldódott meg, milyen konfliktuskezelő módszert/módszereket alkalmazott az óvodapedagógus?
Az óvodapedagógus milyen tárgyi feltételeket biztosított a „Rajzolás, festés, mintázás és kézimunka” tevékenység során az alkotáshoz? Megfeleltek-e a gyermekek fejlettségének, életkorának és számának?
- Milyen műveltségterületekhez/tevékenységekhez kapcsolódott az „Ének, zene, énekesjátékok, gyermektánc” tevékenység?
Hogyan, milyen módon motiválta a gyermekeket az óvodapedagógus az irányított tevékenység során?
Támassza alá példákkal, hogy a zenei képességfejlesztés során, hogyan valósult meg az egyéni képességfejlesztés!
- Figyelje meg és elemezze az óvodapedagógus nevelési módszereit (pl.: motiválás, személyes példaadás, dicséret, tiltás, átirányítás stb.)!
Hogyan alkalmazta a „Rajzolás, festés, mintázás és kézimunka” tevékenység során a differenciálás elvét, lehetőségeit?
- A gyermeki szükségletek hogyan érvényesültek a megfigyelt időszakban (testi szükségletek, érzelmi biztonság)?
Támassza alá példákkal, hogy a zenei képességfejlesztés során, hogyan valósult meg az egyéni képességfejlesztés?
A játékosság elve mennyire és hogyan valósult meg a tevékenység során (eszközök, módszerek stb.)?
- Hogyan támogatta az óvodapedagógus a szabad aktivitást, az önállóságot, a kreativitást, az alkotó fantáziát?
Milyen volt az óvodapedagógus kommunikációja a megfigyelt időszakban?
Szabadon elérhetőek-e gyermekek számára a szabad alkotáshoz szükséges eszközök? Ha igen, sorolja fel melyik (rajzolás, festés, kézimunka stb.) tevékenységhez, milyen eszközök állnak rendelkezésre?

5. Javasolt szempontsor az óvodapedagógus szakos hallgató folyamatos munkájának elemzéséhez, értékeléséhez (önreflexióhoz is ajánljuk)

Általános szempontok:

- kapcsolatteremtése, kapcsolattartása a gyermekekkel, a gyermekcsoporttal;
- óvodapedagógiai attitűdje (segítő, támogató, koordináló, a gyerekekkel együttműködő, szeretetteljes, empatikus, toleráns stb.);
- az óvodai életbe történő beilleszkedése, kollegiális kapcsolata és kommunikációja az óvodapedagógusokkal és dajkákkal;
- a szülőkkel való kapcsolata (kölsönös tisztelet és elfogadás);
- a pedagógiai és a működést segítő dokumentumok tartalmával való azonosulása;
- a gyermeki személyiség figyelembevétele, a csoport összetételéből adódó lehetőségeknek, a differenciálás elvének megfelelő alkalmazása (eltérő életkor, képesség);
- a csoport mindennapjainak új ötletekkel való gazdagítása;
- emberi kapcsolata a mentorral, ennek hatása a tervező munkára, annak gyakorlati megvalósulására;
- tervezőmunkája, pedagógiai/pszichológiai/módszertani felkészültsége, feladatainak elvégzése;
- bekapcsolódása a gyerekek játékába, a gondozási teendők ellátásába, a fő tevékenységekbe;
- fokozatos önállósága, megfelelő kezdeményezőkézsége;
- figyelemmegosztása, szervezőkézsége, reagáló-, konfliktusmegoldó képessége;
- elemző-, értékelő képessége, realitásérzéke;
- munkájának pozitívumai, esetleges hiányosságainak háttere, okai.

Játék:

A játék feltételei, téri – tárgyi környezete

- Hogyan teremti meg az óvodapedagógus a játék objektív és szubjektív feltételeit?
- A játékhoz biztosított hely megfelel-e a gyermeki igényeknek? Írja le a játékkeret!
- Hogyan biztosított a meglévő játékszerekhez való hozzáférés tudatos fluktuációjukkal együtt?
- Milyen gyermeki kreativitást inspiráló anyagokat, eszközöket biztosít az óvodapedagógus a játékhoz? Lát-e példát építkezésre, barkácsolásra, stb.? Jegyezze le ezeket!
- Írja le azokat a helyszíneket, amelyek alkalmasak szerepjáték kialakulására?
- Hogyan biztosítja a gyermeki igénynek megfelelő szabad játékot a napirend?
- Hogyan biztosított a játék mellett más tevékenységhegyek kialakítása?

A gyermek – óvodapedagógus kapcsolata játék során

- Hogyan alakítja az óvodapedagógus a csoport légkörét az elmélyült játék megteremtéshez? Részletesen elemezze az óvodapedagógus hangját, hangszínét, stílusát, értékelje játékban vállalt szerepének milyenségét, ötletek adását, segítségnyújtásának milyenségét, metakommunikációjának megfelelőségét, stb.
- Mi a jellemzőbb a megfigyelt tevékenység alatt? - A személyes kontaktus, a gyermek közelében való elhelyezkedés, kötetlen beszélgetés, a gyermek játéktevékenységének pozitív tükrözése, a gyermek által kért segítség biztosítása, vagy a frontális közlés? Írjon ezekre példákat!
- Hogyan fejezi ki az óvodapedagógus az érzelmeit?
- Hogyan támogatja (facilitálja) az óvodapedagógus a gyermekek játéktevékenységeit?
- Írjon példákat, hogyan képes az óvodapedagógus áttekinteni a gyerekcsoporthoz egészét?
- Észreveszi-e az óvodapedagógus a gyerekek közt kialakuló konfliktusokat, a veszélyeket hordozó elképzeléseket, hogyan kontrolálja, segíti azok megoldását, megállítását?
- A játéktevékenység teljes időtartama alatt, az óvodapedagógus milyen szervezési feladatokat lát el és ezek mennyiben indokoltak? Mindezt hogyan oldja meg?
- A játékidő alatt felmerülő gondozási teendőket észreveszi-e az óvodapedagógus, hogyan valósítja meg a differenciált gondozást, milyen a gyerekekkel való kapcsolata a gondozási tevékenység közben?
- Észlel-e különbségeket a SNI vagy tehetséges gyermek és a többségi gyermek játékának támogatásában? Ha igen, írja le!

A játék fajtái, tartalma

- Írja le a megfigyelhető játékfajtákat!
- Megfelel-e játéktevékenység a gyerekcsoporthoz, illetve egy-egy gyermek igényeinek? Milyen példákat lát erre?
- Írja le, a játékidőben felfedezhető párhuzamos tevékenységeket!
- Nevezze meg milyen tevékenységet integrált tervezetten, az óvodapedagógus a játékba!
- Milyen szokásokat, szabályokat figyelt meg a szabad játékban.
- Milyen munkajellegű tevékenységek végzését figyelt meg a játék során? Írja le a látott tevékenységeket!

Gondozási feladatok, munka jellegű tevékenységek:

- támaszkodása a csoport szokásaira, a gyerekek önállóságára;
- a feladatok, célok megvalósítása, ezek hozzájárulása a szakmai fejlődéshez (erőfeszítés mértéke, motiváció, ráfordított idő és energia / siker mértéke);

- a gyermekközpontú szemlélet alkalmazása és hatása (hozzájárulás a gyermekek neveléséhez, komfortérzetük erősítéséhez, érzelmi életük gazdagításához, értelmük fejlesztéséhez);
- figyelemmegosztása;
- a gyermekek motiválása, segítése, megnyilvánulásai/munkálkodásai értékelése.

Mindennapos mozgás:

- a kitűzött feladatok megvalósulása;
- a tervezés tudatossága, írásbeli rögzítése szaknyelv használatával, rajzírással, térrajzzal;
- játékoság alkalmazása, a gyermekek számára érthető szaknyelv használata;
- a szervezőtevékenység hatékonysága.

Ének, zene, énekes játék, gyermektánc

- a kitűzött feladatok megvalósulása;
- a tevékenység élményszerűsége, játékosága, módszeressége, a cselekvés által szerzett tapasztalatok elvének alkalmazása;
- a tevékenység feladatainak módszeres levezetése;
- az életkorhoz való alkalmazkodás (kérdések, feladatok, utasítások egyértelmű megfogalmazása, differenciálás, dalválasztás, hangmagasság, tempó, a zenei és a mozgásos anyag jellege stb.);
- a motiváció, érdeklődéskeltés sikeressége, a gyermeki önállóság figyelembe vétele;
- az énekes-játékos anyag ismerete, a technika és az előadásmód (intonáció, kottahűség, a memoriter biztonsága, játékszabály, mozgás, szövegformálás, légzés, hangszerhasználat stb.);
- a hibajavítás módszere, eredményessége;
- a napirenden belül adódó spontán helyzetek megragadása kezdeményezésre, zenei fejlesztés alkalmazására

Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka

- tervezőmunkájának a hivatalos dokumentumokra épülése, önállósága, eredetisége;
- tájékozottsága a gyermekek fejlettségéről, a csoport összetételéről;
- a kitűzött feladatok megvalósulása, a megvalósítás sikere, rugalmassága (differenciálás, empátia, tapintat, érzékenység);
- esztétikai szempontok érvényesülése a szervező-, szemléltető tevékenységben, a szemléltetés változatossága, óvodai környezetbe illeszkedése;
- a motiváció és a tevékenység élményszerűsége, érzelmi telítettsége;
- a tevékenység tartalmának megfelelő technika illetve eljárás kiválasztása, alkalmazása;
- a pedagógiai illetve szakmai problémahelyzetek felismerése és kezelése;
- önkifejező és kapcsolatteremtő képessége.

6. Pedagógiai napló tartalma (Egyéni és csoportos gyakorlat esetén is)

FEDLAP:

- a lap tetején középen az egyetem/campus logója
- a lap közepén: Pedagógiai napló
- lap alján, jobb oldalon: hallgató neve, neptun kódja, évfolyam és tagozat
- lap alján, bal oldalán: a gyakorlatért felelős oktató neve és beosztása

1. Adatok az óvodáról:

- név, cím, OM azonosító
- óvodavezető neve
- gyermeklétszám, csoportok száma

2. Az adott gyermekcsoport főbb adatai (csoportnapló alapján):

- csoport neve
- csoportban dolgozó óvodapedagógusok és dajkák neve
- csoport névsora (nem írható teljes név!), jelek
- heti rend
- napirend
- nevelési tervből mindig az aktuális tevékenységgel kapcsolatos rész
- a csoport szokás és szabályrendszere

3. A megadott szempontok szerinti megfigyelés tapasztalatainak rögzítése, továbbá tervezetek, hospitálási naplók, elemzések a megadott tartalmi és formai követelmények alapján.

4. Hallgatói összegző önreflexió minden napról és mentori összegző reflexió a gyakorlat végén

A hallgató feladata gyakorlatot megelőzően:

- Olvassa el, ismerje meg az adott óvoda Pedagógiai Programját.
- Tanulmányozza az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramját, elsősorban azokat a részeket, melyek az adott félév kiemelt feladatai
- Az előző félév gyakorlati tapasztalatainak rövid összegzése írásban
- „Mit várok az adott félévtől?” címmel elvárások megfogalmazása, továbbá az adott félévre fejlődési terv készítése

7. A gyakorlatok értékelése

Az értékelés módja mindkét tantárgynál: **gyakorlati jegy**.

Egyéni gyakorlat értékelése

Az értékelés módja: **gyakorlati jegy**.

A gyakorlati jegy megállapításához mind a szöveges tartalmakat, mind a mért teljesítményt figyelembe kell venni.

A mért teljesítmény (max. 100 pont) összetevői:

- szakmai dokumentáció vezetése (megfigyelések, reflexiók, tevékenység tervezetek) max. 40 pont;
- gyakorlati feladatok teljesítése (megvalósítás) max. 40 pont;
- önreflexió (napi szóbeli önértékelések) max. 20 pont;

A gyakorlati jegy megállapítása:

Jeles (5) gyakorlati jegyet az kaphat, akinek a teljesítménye 90-100 pont között van:

- gyakorlatát az előírásokat teljesítve végezte el,
- a kapott feladatokat kiváló eredménnyel teljesítette,
- önismerete jó, eredményeit ismeri, törekszik az elfogulatlanságra, hibáit javítja,
- tudatosan törekszik a követelményekben megfogalmazott alapvető képességek fejlesztésére,
- kommunikációs képességeit folyamatosan műveli, színesíti, differenciálja
- kiváló helyzetfelismerő és elemző képességgel rendelkezik,
- kiváló szervező.

Jó (4) gyakorlati jegyet az kaphat, akinek a teljesítménye 76-89 pont között van:

- gyakorlatát előírás szerint hiánytalanul teljesítette,
- a kapott feladatokat eredményesen teljesítette,
- törekszik az önismeretre, ismeri saját eredményeit és javítja hibáit,
- tudatosan törekszik a követelményekben megfogalmazott alapvető képességek fejlesztésére,

- kommunikációs képességeit folyamatosan műveli, javítja, színesíti,
- jó helyzetfelismerő és elemző képességgel rendelkezik,
- jó szervező.

Közepes (3) gyakorlati jegyet az kaphat, akinek a teljesítménye 61-75 pont között van:

- gyakorlatát átlagosan, változó minőségben teljesítette,
- a félévre előírt feladatokat hiánytalanul teljesítette,
- törekszik a követelményekben megfogalmazott alapvető képességek fejlesztésére,
- önismerete csaknem teljes, hibái felismerésében támogatásra szorul, kudarcai okait segítséggel felismeri,
- kommunikációs képességeit folyamatosan műveli,
- átlagos helyzetfelismerő és elemző képességgel rendelkezik.

Elégséges (2) gyakorlati jegyet az kaphat, akinek a teljesítménye 51-60 pont között van:

- gyakorlatát még elfogadhatóan teljesítette, s igazolt mulasztás esetén hiányzó feladatait bepótolta,
- feladatai elvégzésében folyamatos támogatásra, kontrollra szorul, önállóan,
- önismerete hiányos, hibáit önállóan nem ismeri fel, azokat, mint kudarcai okait nem fogadja el,
- éppen elfogadható helyzetfelismerő és elemző képességgel rendelkezik.

Elégtelen (1) gyakorlati jegyet kap, akinek a teljesítménye 0-50 pont között van:

- feladatait nem hiánytalanul teljesítette,
- hiányzásait, hiányosságait nem pótolta,
- munkavégzése az elégséges szintjét nem éri el.

A csoportos gyakorlat értékelése

A mért teljesítmény (max. 100 pont) összetevői:

- szakmai dokumentáció vezetése (elemzések, reflexiók a megadott szempontok alapján) max. 60 pont;
- az óvodai tevékenységek és interakciók elemzése - max. 40 pont;

A gyakorlati jegy megállapítása:

Jeles (5) gyakorlati jegyet az kaphat, akinek a teljesítménye 90-100 pont között van:

- a tanegységre előírt feladatokat az előírásoknak megfelelően magas színvonalon teljesítette,
- önállóan, igényesen vezette a szakmai dokumentációt,
- az egyéni gyakorlatát teljesítő hallgatótársa tevékenységét nagyfokú érdeklődéssel figyelte,
- kiváló helyzetfelismerő és elemző képességgel rendelkezik,
- a megbeszéléseken és a kontakt órán érdeklődő, aktív, szakmódszertani elemzésére a nagyfokú tárgyilagosság jellemző,
- kommunikációs képességeit folyamatosan fejleszti.

Jó (4) gyakorlati jegyet az kaphat, akinek a teljesítménye 76-89 pont között van:

- a tanegységre előírt feladatokat az előírás szerint jó színvonalon, hiánytalanul teljesítette,
- önállóan vezette a szakmai dokumentációt,
- az egyéni gyakorlatát teljesítő hallgatótársa tevékenységét érdeklődéssel figyelte,
- jó helyzetfelismerő és elemző képességgel rendelkezik,
- a megbeszéléseken és a kontakt órán aktív, szakmódszertani elemzésére elfogulatlanság jellemző,
- tudatosan törekszik a követelményekben megfogalmazott alapvető képességek fejlesztésére.

Közepes (3) gyakorlati jegyet az kaphat, akinek a teljesítménye 61-75 pont között van:

- a tanegységre előírt feladatait átlagosan, változó minőségben teljesítette,
- vezette a szakmai dokumentációt,
- az egyéni gyakorlatát teljesítő hallgatótársa tevékenységét figyelte,
- átlagos helyzetfelismerő és elemző képességgel rendelkezik
- megbeszéléseken és a kontakt órán részt vett, szakmódszertani elemzésében segítséget igényel,
- kommunikációs képességei fejlesztésre szorulnak.

Elégséges (2) gyakorlati jegyet az kaphat, akinek a teljesítménye 51-60 pont között van:

- a tanegységre előírt feladatait elfogadhatóan teljesítette,
- igazolt mulasztás esetén hiányzó feladatait bepótolta,
- szakmai dokumentációját hiányosan vezette,
- az egyéni gyakorlatát teljesítő hallgatótársa tevékenységét figyelte,
- éppen elfogadható helyzetfelismerő és elemző képességgel rendelkezik,
- megbeszéléseken és a kontakt órán részt vett, szakmódszertani elemzése sok segítséget igényel,
- kommunikációs képességei fejlesztésre szorulnak.

Elégtelen (1) gyakorlati jegyet kap, akinek a teljesítménye 0-50 pont között van:

- a tanegységre előírt feladatait nem hiánytalanul teljesítette,
- hiányzásait, hiányosságait nem pótolta,
- munkavégzése az elégséges szintjét nem éri el.

Űrlapok / Mellékletek

1/A. Jelenléti összesítő (egyéni szakmai gyakorlat)

1/B. Jelenléti összesítő (csoportos szakmai gyakorlat)

2/A. Értékelési összesítő (egyéni szakmai gyakorlat)

2/B. Értékelési összesítő (csoportos szakmai gyakorlat)

3. Felkérő levél (levelező tagozat)

4. Befogadó nyilatkozat (levelező tagozat)

5. Gondozási terv minta

6. Játék tervezet minta

7. Fejlődési terv minta

1/A. JELENLÉTI ÖSSZESÍTŐ

Tantárgy: Egyéni gyakorlat - Óvodai tevékenységek önálló irányítása –Ének-zene, énekesjátékok, gyermektánc, Óvodai tevékenységek önálló irányítása – Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka

(egyéni szakmai gyakorlat) 4. félév

Tanév: ..... Tagozat: nappali, levelező*

Intézmény neve, címe: .....

Mentor óvodapedagógus neve: .....

sor-szám	NÉV	ALKALMAK 50 óra / 2 hét										
		1. nap dátum	2. nap dátum	3. nap dátum	4.nap dátum	5.nap dátum	6.nap dátum	7.nap dátum:	8.nap dátum:	9.nap dátum:	10.nap dátum:	pót dátum:
1.												
2.												
3.												
4.												

a jelenlét jelölése: **X**

a hiányzás jelölése: -

Kelt: .....

.....

mentor óvodapedagógus

1/B. JELENLÉTI ÖSSZESÍTŐ

Tantárgy: **Csoportos gyakorlat - Óvodai interakciók elemzése 3. (4. félév)**

Tanév: ..... Tagozat: **nappali, levelező***

Intézmény neve, címe:

.....

Gyakorlatvezető oktató neve:

.....

sor- szám	NÉV	1.dátum	2.dátum	3.dátum	4.dátum	5.dátum	6.dátum	7.dátum	pót dátum:
1.									
2.									
3.									
4.									
5.									
6.									
7.									
8.									

*jelölje az adatsorban a képzési formát

a jelenlét jelölése: **X**

a hiányzás jelölése: -

Kelt: .....

.....
gyakorlatvezető oktató/mentor óvodapedagógus

2/A. ÉRTÉKELÉSI ÖSSZESÍTŐ

Tantárgy: Egyéni gyakorlat - Óvodai tevékenységek önálló irányítása –Ének-zene, énekesjátékok, gyermektánc

Óvodai tevékenységek önálló irányítása – Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka

4. félév

Tanév: .....

Tagozat: nappali, levelező*

Intézmény neve, címe: .....

Mentor óvodapedagógus neve: .....

sorszám	Név	Szakmai dokumentáció (max. 40 %)	Gyakorlati feladatok (max. 40 %)	Önreflexió (max. 20 %)	Összesen (max. 100 %)	Gyakorlati érdemjegy
1.						
2.						
3.						
4.						

Kelt: .....

.....
mentor óvodapedagógus

2/B. ÉRTÉKELÉSI ÖSSZESÍTŐ

Tantárgy: **Óvodai interakciók elemzése 3.**

(csoportos szakmai gyakorlat) **4. Félév**

Tanév: .....

Tagozat: **nappali, levelező***

Intézmény neve, címe: .....

Mentor óvodapedagógus neve:

.....

sorszám	Név	Szakmai dokumentáció vezetése (max. 60 pont)	Óvodai tevékenységek és interakciók elemzése (max. 40 pont)	Összesen (max. 100 pont)	Gyakorlati érdemjegy
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					
6.					
7.					
8.					

* jelölje az adatsorban a képzési formát

Kelt: .....

.....
gyakorlatvezető oktató/mentor óvodapedagógus

FELKÉRŐ LEVÉL KÜLSŐ SZAKMAI GYAKORLATRA

Tisztelt Intézményvezető!

Tisztelettel felkérem Önt, valamint az intézményében dolgozó pedagógusokat, hogy szakmai tudásukkal és tapasztalatukkal vegyenek részt ..... (név, hallgatói kód) az Eszterházy Károly Egyetem..... Campus II. évfolyamos óvodapedagógus (BA) szakos hallgatójának 4. félévi gyakorlati képzésében.

Kérem, hogy erről a “Befogadó nyilatkozat” kitöltésével és aláírásával szíveskedjen nyilatkozni.

Hozzájárulását köszönjük és további eredményes munkát kívánunk!

dr. Mező Ferenc mb. dékánhelyettes, intézetigazgató EKE

dr. Kelemen Judit főigazgató EKE CC

dr. Varró Bernadett főigazgató EKE JC

ÓVODAI BEFOGADÓ NYILATKOZAT SZAKMAI GYAKOLATRA

Alulírott intézményvezető hozzájárulok ahhoz, hogy ..... (név, hallgatói kód) az Eszterházy Károly Egyetem .....Campus II. évfolyamos óvodapedagógus szakos hallgatója a 201... év ..... hó .... nap és 201.... év ..... hó ..... nap között a 4. félévre kötelezően előírt szakmai gyakorlatát a vezetésem alatt álló intézményben teljesítse.

Az óvoda neve, címe, elérhetőségei:

.....
.....

Az óvoda vezetője: .....

A mentor óvodapedagógus: .....

A gyakorlat ideje: .....

Kelt: .....

.....
intézményvezető

8. Gondozási terv MINTA

<u>Típusa</u>	<u>Bekapcsolódás módja, feladataim</u>	<u>Hatása, differenciálás lehetőségei, módszerek</u>
Öltözködés	<p>- Igény szerint differenciálva kapcsolódok be az öltözködésbe: akiknek szükséges, segítek a cipőváltásban (pl: X.Y); igény szerint a cipő bekötésében (pl: X.Y.)</p> <p>- A nagyobb ill. az önállóbb gyereket buzdítom az önállóságra és kérem, hogy segítsenek a kisebbeknek ill. akiknek szükséges, valamint mutassanak példát.</p> <p>- Ösztönzöm őket arra hogy igényükké váljon a ruhájuk rendben tartása.</p> <p>- Saját környezetének rendben tartására szoktatok minden gyermeket.</p> <p>- Figyelek a sorrendiségre.</p> <p>- Figyelek az időjárásnak megfelelő réteges öltözködésre; a szülőket kérem, hogy a gyermekük részére a megfelelő és elegendő ruházatot biztosítsanak.</p> <p>- Felhívom a figyelmüket arra, hogy ruhájukat a jelükkel ellátott fogasra tegyék, hogy mindenki megtalálja a sajátját.</p>	<p>- Szem-kéz koordináció fejlődése</p> <p>- Gondolkodás fejlődése</p> <p>- Önállóságra nevelés</p> <p>Differenciálás:</p> <p>- dicséret, bátorítás, ösztönzés</p> <p>- indirekt irányítás</p> <p>- segítségnyújtás igény szerint</p> <p>- elegendő idő biztosítás</p> <p>- egyéni tempóhoz való igazodás</p> <p>- önellenőrzés ösztönzése</p> <p>Módszerek:</p> <p>- beszélgetés</p> <p>- magyarázat</p> <p>- bemutatás</p> <p>- ellenőrzés</p> <p>- értékelés</p> <p>- „Én” tudat erősítése, megszilárdítása</p>

Tisztálkodás	<ul style="list-style-type: none"> - Figyelek arra, hogy, étkezés előtt és után, a WC használat után, és minden olyan esetben, amikor szükséges alaposan kezet mossanak. - Kézmosás során figyelek a helyes sorrendiség betartására (ruha ujj feltűrés, csap megnyitás, szappanozás, kézdörzsölés, lemosás, csap elzárás, kéz lerázása csap fölött, saját jellel ellátott törölközőbe kéz szárazra törlése) - A WC rendeltetésszerű használatában segítséget nyújtok, ügyelek a megfelelő WC papír használatára és arra, hogy húzzák le maguk után a WC-t, majd mossanak jól alaposan kezet. - Ebéd után fogkrém felelőst választok, akit figyelemmel kísérek, hogy megfelelően adagolja a gyermekeknek a fogkrémet. - Figyelemmel kísérem, szükség esetén segítséget nyújtok (pl: X.Y) a fogmosás helyes technikájának elsajátításában, a fogmosó eszközök rendbe rakásában (a pohár kiöblítése, fogkefe kimosása, polcra való visszahelyezése). - A különböző fejlettségi szinteket figyelembe véve arra törekszem, hogy a gyermekek egyre önállóbban elégítsék ki szükségleteiket. 	<ul style="list-style-type: none"> - Személyi és környezeti tisztaság iránti igény kialakulása - Higiénia normák elsajátítása - Önállóságra nevelés <p>Differenciálás:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dicséret, bátorítás, ösztönzés - indirekt irányítás - segítségnyújtás igény szerint - elegendő idő biztosítás - egyéni tempóhoz való igazodás - önellenőrzés ösztönzése <p>Módszerek:</p> <ul style="list-style-type: none"> - beszélgetés - magyarázat - bemutatás - ellenőrzés - értékelés
Fésülködés	<ul style="list-style-type: none"> - A fésülködésnél minden gyermeknek segítséget nyújtok, a hajukat igényesen összefogom, megigazítom. 	<ul style="list-style-type: none"> - Ápoltság, igényesség érzésének felkeltése.
Zsebkendő használat	<ul style="list-style-type: none"> - Figyelmet fordítok arra, hogy a csoportszobában elhelyezett zsebkendőtartóban mindig álljon a gyermekek rendelkezésére elegendő zsebkendő, azt szükség szerint használják; akiknek 	<ul style="list-style-type: none"> - Az orrfújás technikájának elsajátítása.

	szükséges segítséget nyújtok az orrfújásban.	
Étkezés	<ul style="list-style-type: none"> - Megfelelő mennyiségű és minőségű ételeket kínálok a gyermekeknek (zöldséget és gyümölcsöt). - Az étkezés feltételei önkiszolgálással és naposi tevékenységgel valósítom meg. - Buzdítom őket arra, hogy az új, ismeretlen ételeket is kóstolják meg. - Figyelembe veszem a gyermekek eltérő igényeit (mennyiség, egyéni ízlés, tempó). - Fokozottan figyelek az étvágytalan, illetve falánk gyerekekre. - A folyadékot (víz) egész nap biztosítom a gyermekek számára. - Az evőeszközök helyes használatára nevelem a gyermekeket. - Megtanítom őket a kulturált étkezési szabályokra: az asztaltársaikkal csendesen beszélgessenek, étkezés közben nyugodtan üljenek, a tányér fölé hajolva, csukott szájjal egyenek, szükség szerint használják a szalvétát, a kenyeret törjék. 	<ul style="list-style-type: none"> - Az egészséges táplálkozás igényére nevelés. - Étkezési normák elsajátítása. - Szociális készségek kialakulása. - Önkiszolgálás segítése, támogatása <p>Módszerek:</p> <ul style="list-style-type: none"> - beszélgetés - magyarázat - utánpótlás - bemutatás, példamutatás - ellenőrzés - értékelés <p>Differenciálás:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dicséret, bátorítás, ösztönzés - indirekt irányítás - segítségnyújtás igény szerint - elegendő idő biztosítás - egyéni tempóhoz való igazodás - önellenőrzés ösztönzése

9. Játék tervezés MINTA

<u>Játékfajta</u>	<u>Játék tartalma</u>	<u>Hatása, bekapcsolódó tevékenységek</u>	<u>Bekapcsolódás módja</u>	<u>Továbbfejlesztése, kapcsolódás az ünnepkörhöz</u>
Szerepjáték	papás-mamás	<i>Ének tevékenység, verselés</i> Fejlődik a gyerekek szó-kincse, beszédképességük Ritmus érzékük Együtt éneklés öröme	Ha a gyerekek megkérnek, hogy játsszak velük, akkor bekapcsolódom a játékba	Elmondom nekik, hogy régen a fiúknak katonának kellett lenni, és katonás dalt énekelünk pl: aki nem lép egyszerre, vagy verse-lünk pl: Melegebben süt a nap elmúlt már a hosszú tél... vagy mondókázunk pl: Volt egyszer egy katona
Szerepjáték	Főzőcske	<i>Külső világ tevékeny megismerése</i> Matematikai tapasztalatok szerzése Eddig szerzett tapasztalatok felelevenítése	Oda megyek a babakonyhában játszó gyerekekhez	A különböző zöldségekből levest főzünk a katonának, és közben énekelünk pl borsót főztem, aki nem lép egyszerre
Építő, konstruáló játék	Fakockából való építés	<i>Matematikai tapasztalatszerzés</i> Beszélgetünk az építő kockák alakjáról Formai érzék fejlesztése Szem-kéz koordináció fejlesztése Térlátás fejlődése	A szőnyegen fakockából építő gyerekeknek új ötletet javasolok	Fakockából várat építünk a huszároknak, katonáknak Kis zászlókat készítünk és az elkészült várak tetejére helyezem Katonákat készítünk és megkérem a gyerekeket, hogy helyezték el a várban

Szabályjáték	Memóriakártya	<i>Rajzolás, mintázás, kézi-munka</i> Esztétikai érzék fejlesztése Színek megismerése Kreativitás fejlesztése Szem-kéz koordináció fejlesztése	Igény szerint bekapcsolódok a kártyázók közé	A kártyalapokon lévő színekből szóba hozom a magyar zászlót, megkérdezem, hogy ki tudja nekem megmondani, hogy milyen színű a magyar zászló, rajzoljunk együtt egy magyar zászlót
Mozgásos játék (udvaron)	Addj király katonát	<i>Mozgás</i> Szabálytudat kialakulása Gondolkodás fejlődése Mozgás igény kielégítése	Figyelek rá, hogy ne legyen balesetveszélyes, ha kevesen vannak, akkor beállok a játékba	
Dalos játék	Ispirityi Pál	<i>Dalos játék</i> Szabálytudat kialakulása Önfegyelem Alkalmazkodó képesség fejlesztése Gondolkodás fejlesztése	Bekapcsolódok a játékba és új mozgásformát viszek bele	Megbeszélem a gyermekekkel, hogy ne csak egyszerűen sétáljunk, hanem meneteljünk, mint a katonának, mondókázunk közben pl: Volt egyszer egy katon
Konstruáló játék	LEGO-ból építünk	<i>Matematikai tapasztalat szerzés</i> Formai érzék fejlesztése Szem-kéz koordináció fejlesztése Térlátás fejlődése Beszélgetünk a legok méretéről Kisebb-nagyobb fogalom pár	Leülök a gyerekek mellé és új ötletet ajánlok nekik	Megkérdezem a gyerekeket, hogy lenne-e kedvük erődöt építeni, kis zászlókat teszünk az elkészült erődök tetejére, közben verselünk pl: Donászy Magda: Március 15.
Gyöngyfűzés	Gyöngyfűzés	<i>Matematikai tapasztalat szerzés</i> Formai érzék fejlesztése Szem-kéz koordináció fejlesztése	Gyöngyfűzés közben leülök a gyermekek mellé és megkérem őket, hogy	Megbeszéljük, hogy milyen színekből áll a magyar zászló Külön válogatjuk a piros fehér zöld gyöngyöket

		<p>Térlátás fejlődése Beszélgetünk a legok méretéről Hány színből áll a magyar zászló? Hányadik szín a piros, a fehér és a zöld Halmazképzés</p>		<p>közben énekelünk pl: A győri Györgynek</p>
Rajzolás	Rajzolás	<p><i>Rajzolás, mintázás, kézimunka</i> Esztétikai érzék fejlesztése Színek megismerése Kreativitás fejlesztése Szem-kéz koordináció fejlesztése Színek ismerete</p>	<p>Rajzolás közben megkérem a gyerekeket, hogy rajzolják, le mi jut eszükbe a március 15-ről, vagy színezőt adok a gyerekeknek ami, kokárdát, zászlót, katonát ábrázol</p>	<p>Megbeszéljük, hogy milyen színű a magyar zászló, milyen színű ruhát hordtak a katonák, közben mondókázunk pl: volt egyszer egy katona</p>
Gyurmázás	Gyurmázás	<p><i>Rajzolás, mintázás, kézimunka</i> Esztétikai érzék fejlesztése Színek megismerése Kreativitás fejlesztése Szem-kéz koordináció fejlesztése Forma ábrázolás</p>	<p>Gyurmázás közben képet mutatok a gyerekeknek a magyar zászlóról és kokárdáról, megkérdezem lenne e kedvük ezeket gyurmából elkészíteni</p>	<p>A gyurmából készült zászlóknak várat építünk falkockából, hogy kitudjuk őket tenni a vár toronyba</p>
Építő, konstruáló játék	Vasút építése sínekből	<p><i>Matematikai tapasztalat szerzés</i> Formai érzék fejlesztése Szem-kéz koordináció fejlesztése Térlátás fejlődése Hosszabb-rövidebb fogalompár Magasabb-alacsonyabb fogalompár</p>	<p>Vasúti sínekkal játszó gyermekek mellé leülök és megkérdezem, hogy lenne e kedvük egy hadiút építéséhez</p>	<p>Építés közben megbeszéljük, hogy melyik sín rövidebb és melyik hosszabb, melyik vasúti kocsik magasabb és melyik alacsonyabb Közben énekelünk pl: A győri Györgynek, Aki nem lép egyszerre</p>

Gyakorlójáték	Lovacska húzgálása előre hátra Hintalovazás	Szem-kéz koordináció fejlesztése	A lovacskával játszó gyermekhez oda viszek egy babát amit kinevezek katonának	A katonával és a lovacskával elmegyünk megmenteni a királylányt a várba, LEGO-ból várat építünk ahonnan kitudjuk menteni a királylányt
Mozgásos játék (udvaron)	Fogócska	<i>Mozgás</i> Nagy mozgásigény kielégítése	Az udvaron fogócskázó gyereket oda hívom és játék ötletet ajánlok nekik	A Volt egyszer egy katona c mondókával kiszámoljuk, hogy ki lesz a fogó, ő lesz a magyar katona és neki kell elkapni az idegen katonákat
Mozgásos játék (udvaron)	Mókusok ki a házból!	<i>Mozgás</i> Nagy mozgásigény kielégítése	Egy új játékot ajánlok a gyerekeknek ami hasonló a mókusok ki a házból c játékhoz	Katonaparancsnok A gyerekek körben ülnek vagy a földre helyezett karikákba állnak. Egy szé- ken áll középen a parancs- nok és azt mondja: Menetel a katona, mellette ballag a lova. Fuss, katona, szaladj, töl- lünk el ne maradj! Mindenki szalad körbe a vers alatt, aztán a „ma- radj!”-ra a parancsnok tapsol egyet, mindenki keres magának egy széket vagy karikát. Aki legelő- ször ül a középső székre, az lesz a parancsnok.

Gyakorlójáték	<p>Az asztalon autót tologatása illetve Unatkozó, tétlenkedő gyerekeknek kínálok</p>	<p><i>Matematikai tapasztalatszerzés</i> Ki nem esett ki egyszer se? Ki volt az első aki kiesett?</p>	<p>Az asztalnál autót tologató gyerekeknek új játéklehetőséget kínálok fel. Oda viszem a zászlót és elmondom, hogy mutatok nekik egy új játékot.</p>	<p>Ragadd meg! Körben ülünk, középen eggyel kevesebb zászló, mint ahányan vagyunk. „Ragadd meg!”-re mindenki felkap egyet, akinek nem jutott, kiesik és nem búsul, figyel tovább a játékot. Minden kiesésnél elveszünk egy zászlót!</p>

7. Fejlődési terv MINTA

Miben akarok fejlődni?	Mit teszek érte?	Hogyan támogatja a mentor?
<p><i>Konfliktushelyzetek megoldására való képesség</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Megfigyelem a mentor óvodapedagógust, hogy a csoportban előforduló konfliktushelyzeteket hogyan kezeli - Csoportba járó gyermekekről tájékozódás a mentor óvodapedagógustól 	<ul style="list-style-type: none"> - Ösztönzöm az előforduló konfliktus helyzetek önálló megoldására - Megismertetem konfliktuskezelési stratégiákkal - A csoportban felmerülő nevelési szituációk, konfliktushelyzetek közös elemzése a hallgatóval
<p><i>Játzóképesség, játékirányító képesség</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Játékelméleti ismereteim felfrissítése - Mentor óvodapedagógus megfigyelése - Bekapcsolodom a gyermekek játékába 	<ul style="list-style-type: none"> - Bekapcsolom a hallgatót a játéktevékenységek tervezésébe, szervezésébe, irányításába - Részfeladatok önálló ellátásával bízom meg - Modellálok számára a játék tartalmának színesítési és bővítési lehetőségeit - Közös elemzések, értékeljük a tevékenységeket
<p><i>Kommunikációs készség</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Az óvodás gyermek beszédfejlődésének jellemzőit elméletben átnézem - Megfigyelem az óvónőnek a gyermekekkel való kommunikációját 	<ul style="list-style-type: none"> - Kommunikációs mintaadással - Pedagógiai helyzetek kommunikációs lehetőségeinek közös elemzésével - Ösztönözni a kommunikációs lehetőségek kihasználására

<p><i>Gondozás során a gyermekek szükségleteihez igazodó bánásmód alkalmazása</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Interneten tájékozódok az óvodai gondozási tevékenységekkel, gyermekek testi szükségleteivel kapcsolatban - Mentortól kérek feladatot, amiből tapasztalatot szerezhetek 	<ul style="list-style-type: none"> - Az óvoda pedagógiai programjának, a csoport naplójának gondozással kapcsolatos fejezeteit tanulmányoztatom a hallgatóval - A hallgatónak önállóan irányított gondozási részfeladatokat adok - Minden elvégzett feladat után közösen elemezzük, értékeljük a tevékenységét

